

και πάλι την εμπιστοσύνη του στην αντοχή της ανθρώπινης πίστης και στη δύναμη της δικαιοσύνης. Διανθισμένα με απίθανες περιπέτειες και εκπλήξεις, και διατυπωμένα σε ένα περίπλοκο, μελαγχολικό αλλά και γοητευτικό ποιητικό ιδίωμα, σφραγίζουν με ένα τελικό μήνυμα αισιοδοξίας το πολύμορφο σύμπαν που έπλασε αυτός ο αγέραςτος δημιουργός.

ΝΙΚΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ

Το τραγούδι του έρωτα

*Έρωτα εσύ τέλος κι αρχή
που λησμονιά σταλάξεις στην καρδιά.
Έρωτα εσύ που η χάρη σου μαγεύει,
κλείνει πληγές, στεγνώνει δάκρυα κι ημερεύει,
θεών κι ανθρώπων την οργή
που κυβερνάς πάνω στη γη.*

*Πιο φλογερός κι από καμίνι
πιο γρήγορος κι από τον άνεμο τη δίνη.*

*Έρωτα εσύ ζωή του ανθρώπου και φθορά του
έρωτα του χρόνου νικητή και του θανάτου.*

Η Πειραματική Σκηνή συμμετέχει στην

CONVENTION THEATRALE EUROPEENNE
EUROPAEISK TEATER CONVENTION
CONVENCIÓN TEATRAL EUROPEA
CONVENZIONE TEATRALE EUROPEA
CONVENÇÃO TEATRAL EUROPEIA
EUROPESE THEATER CONVENTIE

EUROPEAN THEATRE CONVENTION
EUROPAISCHE THEATER KONVENTION
EUROOPPALAINEN TEATTERUNIONI
EUROPEISK TEATERUNION
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ
EVROPSKA GLEDALISKA KONVENCIJA

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

ΘΙΑΣΟΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΚΗΝΗ ΤΗΣ «ΤΕΧΝΗΣ»

Η Πειραματική Σκηνή ιδρύθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1979, από τον θεατρολόγο Νικηφόρο Παπανδρέου, στο πλαίσιο της Μακεδονικής Καλλιτεχνικής Εταιρείας «Τέχνη». Από το 1986 στεγάζεται στο θέατρο «Αμαλία».

Εκτός από τη Θεσσαλονίκη, έχει δώσει παραστάσεις σε πολλές πόλεις και χωριά της Μακεδονίας και της Θράκης, στην Κρήτη, τη Ρόδο, τη Μυτιλήνη, τον Βόλο, το Ναύπλιο, την Καλαμάτα, την Πάτρα καθώς και την Αθήνα. Έχει επίσης εμφανιστεί σε ξένα φεστιβάλ, στην Αυστραλία, την Αγγλία, την Ιταλία, την Αίγυπτο, τη Σουηδία και τη Νορβηγία.

Έχει ανεβάσει ως τώρα περισσότερα από εξήντα έργα ελληνικών και ξένων συγγραφέων, κλασικών και σύγχρονων ανάμεσα στους οποίους: Ευριπίδης, Αριστοφάνης, Σαίξπηρ, Γκολντόνι, Τσέχοφ, Ίψεν, Λόρκα, Μπρεχτ, Μπέκετ, Μισίμα, Ντύλαν Τόμας, Πίντερ, Ιονέσκο, Μπέργκιαν, Ρομέρ, Γουέρτενμπεϊκερ, Κατρίν Ανν, Ρεζά, Κήτλν, Μέρφν, Φρίελ, Ταμπούρι, Καπετανάκης, Ξενοπούλος, Αναγνωστάκη, Καμπανέλλης, Λυμπεράκη, Ποντίκας, Δήμου, Μιχαηλίδου. Τα τελευταία χρόνια έχει καθιερώσει το σύστημα του εναλλασσόμενου δραματολογίου παρουσιάζοντας δύο με τρία έργα μέσα στην ίδια εβδομάδα.

Παράλληλα εκδίδει το περιοδικό *Θεατρικά Τετράδια*, του οποίου έχουν κυκλοφορήσει ως τώρα τριάντα τρία τεύχη.

Ο θίασος αναπτύσσει σχέσεις συνεργασίας με τον κόσμο της εκπαίδευσης, οργανώνοντας ειδικές παραστάσεις για σχολεία, σεμινάρια θεατρικής επιμόρφωσης για δασκάλους και καθηγητές, ανοιχτές πρόβες για φοιτητές κ.ά.

Από το 1994, οργανώνει κάθε χρόνο το διεθνές φεστιβάλ «Θεατρική Άνοιξη».

Από το 1996 είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Θεατρικής Σύμβασης, μιας οργάνωσης κρατικών, δημοτικών και επιχορηγούμενων θεάτρων από δεκαοκτώ χώρες της Ευρώπης.

Η Πειραματική Σκηνή της «Τέχνης» επιχορηγείται από το Υπουργείο Πολιτισμού.

Διεύθυνση: Θέατρο «Αμαλία», Αμαλίας 71, 546 40 Θεσσαλονίκη.
Τηλ. 821.483, fax 860.708.

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΚΗΝΗ ΤΗΣ «ΤΕΧΝΗΣ»

Θεσσαλονίκη

Σαίξπηρ

Περικλής, ο πρίγκιπας της Τύρου

Πρώτη παράσταση
Τετάρτη 3 Φεβρουαρίου 1999
Θέατρο «Αμαλία»

Περικλής

Μετάφραση-Σκηνοθεσία: Νίκος Χουρμουζιάδης
Σκηνικά-Κοστούμια: Απόστολος Βέττας
Μουσική: Κώστας Βόμβολος
Χορογραφία: Στέλλα Μιχαηλίδου
Φωτισμοί: Στράτος Κουτράκης
Βοηθός σκηνοθέτη: Κορίνα Χαρίτου

Διανομή

Ανδρέας Δημητριάδης: Λυσίμαχος, Έσκανος, Φιλήμων, Ιππότης
Χρήστος Θεοδωρίδης: Λεονίνος, Ψαράς, Ιππότης, Ναύτης
Νίκος Κουμαριάς: Περικλής
Μένη Κυριάκογλου: Διονυσία, Πόρνη
Νίκος Λύτρας: Ελίκανος, Κλέων
Ρούλα Μανισσάνου: Λυχορίδα, Ψαρού, Πόρνη
Στάθης Μαυρόπουλος: Βάλτης, Ιππότης, Ναύτης
Στέλλα Μιχαηλίδου: Μαντάμ, Κόρη του Αντίοχου
Γιάννης Μόχλας: Θαλιάρτης, Ψαράς, Ιππότης, Πειρατής
Δημήτρης Ναζίρης: Αντίοχος, Σιμωνίδης, Χαιρήμων
Μαρία Σαλτίρη: Μαρίνα
Έφη Σταμούλη: Θαΐσα, Πόρνη

Βοηθός σκηνογράφου: Μαρία Καραδελόγλου. Τεχνική οργάνωση παραγωγής: Δημήτρης Κουρδής, Βασίλης Τζαφέρης. Κατασκευές: Πάρις Τσιρανίδης, Δημήτρης Τριανταφύλλου, Μαργαρίτα Καραμπέλα, Ελένη Δάγκα, Κατερίνα Κουλακιώτη, Αλεξία Παπαθεμελή, Μαρούλα Πασβαντίδου. Εκτέλεση κοστούμιών: Κική Ιωαννίδου. Χειριστής φωτισμών: Χρήστος Πραντσιδής. Χειριστής ήχου: Βασίλης Τζαφέρης.

Η ηχογράφηση της μουσικής έγινε στο στούντιο «Πολύτροπον» από τον Χρήστο Μέγα. Έπαιξαν οι μουσικοί: Κώστας Βόμβολος (πίانو, κιθάρα, ηλεκτρονικά), Τάσος Δαναϊλίδης (φαγκότο), Γιάννης Ραζάκωφ (όμποε), Μιχάλης Σιγανίδης (μπάσο), Δημήτρης Σταρόβας (ηλεκτρική κιθάρα), Φλώρος Φλωρίδης (σαξόφωνο), Νίκος Ψοφογιώργος (τύμπανα, κρουστά). Διδασκαλία τραγουδιών: Μαρία Σαλτίρη. Ευχαριστούμε την Αίγλη Χαβά-Βάγια για τη συμβολή της στην εκτέλεση των τραγουδιών.

Οι στίχοι των τραγουδιών, με πολλή ελευθερία διασκευασμένοι από τον Νίκο Χουρμουζιάδη, προέρχονται από τον Ευριπίδη (χορικό από τον *Ιππόλυτο*), τον Σαίξπηρ (σονέτα), καθώς και από ανώνυμα ελληνιστικά επιγράμματα. Στο «Θαλασσινό τραγούδι» τους στίχους έγραψε ο Κώστας Βόμβολος.

Οι σημαντικές μεταβολές της αγγλικής κοινωνίας, στα χρόνια της Ελισάβετ, άφησαν τα χαρακτηριστικά τους πάνω στην τέχνη της εποχής, και ιδιαίτερα πάνω στην πιο κοινωνική από όλες, το θέατρο. Ο Τόμας Κυντ με την *Ισπανική τραγωδία*, ο Κρίστοφερ Μάρλοου με την *Ιστορία του δόκτορα Φάουστους*, ο Μπεν Τζόνσον με τις κωμωδίες του και ο κορυφαίος ανάμεσά τους ο Ουίλλιαμ Σαίξπηρ δημιουργούν τη θεατρική αναγέννηση της εποχής. Διευρύνουν το θεματολογικό υλικό τους, πλουτίζοντάς το με μεσαιωνικούς μύθους και ιστορίες παρμένες από την εθνική παράδοση της Αγγλίας. Χωρίς να εγκαταλείπουν εντελώς τα κλασικά μοτίβα και τις νόρμες του ουμανιστικού θεάτρου, επιχειρούν να φέρουν πάνω στη σκηνή και τη σύγχρονη πραγματικότητα, συνταιριάζοντας την ανθρωπιστική παράδοση με λαϊκότερα θέματα. Το κοινό αυτών των παραστάσεων, λαϊκό στην πλειοψηφία του αλλά και αριστοκρατικό, στηρίζει την καλλιτεχνική προσπάθεια. Ακόμα, η προστασία που παρέχει η Αυλή στο επάγγελμα του ηθοποιού εξασφαλίζει την επιβίωση των θιάσων από τις διώξεις που εξαπολύουν εναντίον τους οι δημοτικές αρχές του Λονδίνου και οι πουριτανοί, οι οποίοι θεωρούν το θέατρο υπεύθυνο για την ηθική διαφθορά.

Ο Ουίλλιαμ Σαίξπηρ (1564-1616), ο σημαντικότερος από τους δραματουργούς της ελισαβετιανής εποχής, ποιητής μαζί και ηθοποιός, πραγματοποίησε την τεράστια σε όγκο και αξία δραματική του παραγωγή σε διάστημα είκοσι μόλις χρόνων. Σημειώνουμε ενδεικτικά: *Ριχάρδος Γ'* (1592-93), *Το ημέρωμα της στρίγκλας* (1594-95), *Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας* (1595-96), *Ο έμπορος της Βενετίας* (1596-97), *Ιούλιος Καίσαρας*, *Όπως αγαπάτε*, *Δωδέκατη νύχτα* (1599-1600), *Αμλετ* (1600-1601), *Οθέλλος*, *Βασιλιάς Ληρ*, *Μάκμπεθ* (1605-6), *Περικλής* (1608-1609), *Χειμωνιάτικο παραμύθι* (1610-11), *Τρικυμία* (1611-12).

Ο Σαίξπηρ στον κόσμο του παραμυθιού

Τα παραμύθια δεν έχουν καταγωγή ούτε ηλικία. Γεννιούνται εκτός τόπου και χρόνου και ύστερα ταξιδεύουν ως τις άκρες του κόσμου, μαγεύοντας με την εγγενή αισιοδοξία τους κάθε αν-ήλικο άνθρωπο. Κάπου κάποτε τα πλάθει ένα παιδί, που ονειρεύεται και ελπίζει πως το κακό δεν μπορεί ποτέ να νικήσει· μπορεί μόνο να αναβάλει την απόκτηση της ευτυχίας, δοκιμάζοντας, με τις επικίνδυνες περιπέτειες, την αξία αυτών που την επιδιώκουν. Στα παραμύθια καταφεύγουν συχνά και μεγάλοι ποιητές, που τα διαποτίζουν με τους χυμούς της ποίησής τους και μας τα παραδίνουν εμπλουτισμένα και γοητευτικά, για να μας συμφιλιώσουν με το παιδί που κάπου έχουμε εγκαταλείψει και να τονώσουν μέσα μας την εμπιστοσύνη στη βιωσιμότητα του είδους όπου ανήκουμε.

Πρόγονος του *Περικλή*, του *πρίγκιπα της Τύρου*, είναι ο ήρωας του πιο παλιού και πιο ανθεκτικού παραμυθιού, της ομηρικής *Οδύσσειας*, όπου ανάγονται οι ρίζες ενός έργου από τα πιο προβληματικά και απροσδόκητα του Σαίξπηρ. Στο ελληνικό έπος ιστορείται η ανεπανάληπτη περιπέτεια της ανθρώπινης αντοχής: ο καρτερικός και πολυμήχανος ήρωας, περνώντας από τις αναρίθμητες δοκιμασίες ενός ταξιδιού, όπου ελλοχεύουν δαίμονες και τέρατα, θαλασσοταραχές και ερωτικοί πειρασμοί, καταλήγει, ανανεωμένος και έμπειρος, στο γαλήνιο λιμάνι της Ιθάκης, όπου τον περιμένει η ανοιχτή αγκαλιά ενός αγέραστου έρωτα. Γύρω στον ίδιον άξονα κινείται και μια σειρά ερωτικών μυθιστορημάτων που αγαπήθηκαν πολύ, εκεί προς το λυκόφως της ελληνικής αρχαιότητας, προτού το φως αρχίσει να μετακινείται προς τη Δύση. Όλα αφηγούνται τις περιπέτειες ενός ζευγαριού που ερωτεύεται παράφορα αλλά κάποια στιγμή χωρίζει, επειδή κακοποιές δυνάμεις το φθονούν και υπονομεύουν την ευτυχία του, για να ξανασιμώσει, ώριμο και αντάξιο πια της αγάπης που το είχε δέσει.

Αμεσότερο πρότυπο για τον Περικλή στάθηκε ο Απολλώνιος της Τύρου, που το μυθιστόρημά του, ένα από τα δημοφιλέστερα της ελληνορωμαϊκής εποχής αλλά και του Μεσαίωνα, έφθασε, μέσα από μια σειρά λατινικών μεταφράσεων και διασκευών, και ως τα χέρια του μεγάλου βάρδου της Αλβιόνας. Το 1608 στο Λονδίνο ο Σαίξπηρ, 44 ετών, αγαπημένος ποιητής της βασιλικής αυλής αλλά και των λαϊκών τάξεων, εισέρχεται στην τελευταία φάση της δημιουργικής πορείας του: αναδύεται από το αβυσσαλέο σκότος της ανθρώπινης ψυχής, όπου είχε συναντήσει τον Άμλετ, τον Οθέλλο, τον Μάκμπεθ και τον Ληρ και αποφασίζει να πάρει μια βαθιά ανάσα καταφεύγοντας στο χώρο του παραμυθιού. Το έργο του *Περικλής, ο πρίγκιπας της Τύρου*, αποτελεί τη μήτρα όπου κνοφορήθηκαν τα τρία επόμενα «ρομαντικά» τέκνα του: ο *Κυμβελίνος*, το *Χειμωνιάτικο παραμύθι* και το κύνκειο άσμα του *Η τρικυμία*. Στα τελευταία αυτά έργα του ο ποιητής φαίνεται να ανακτά